

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizărilor nr. 11a/2026 și nr. 22a/2026

pentru controlul constituționalității
articolului 3 alin. (1) lit. a¹) din Legea nr. 252 din 17 august 2023
privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea
unor acte normative

(evaluarea extraordinară a unor categorii de judecători)

CHIȘINĂU

12 februarie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Cristian Rotaru, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizările înregistrate la 29 ianuarie 2026 și la 9 februarie 2026,

Examinând admisibilitatea sesizărilor menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 12 februarie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizările depuse la Curtea Constituțională la 29 ianuarie 2026 și la 9 februarie 2026, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție și 25 alin. (1) literele d) și g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, de către dl Adrian Lebedinskii, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, și de către Consiliul Superior al Magistraturii.

2. Autorii sesizărilor îi solicită Curții să verifice constituționalitatea articolului 3 alin. (1) lit. a¹) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, introdus prin Legea nr. 333 din 29 decembrie 2025 pentru modificarea unor acte normative (sporirea transparenței în administrarea sistemului judecătoresc și a sistemului Procuraturii și consolidarea integrității judecătorilor care examinează cauze de corupție).

3. Având în vedere identitatea de obiect a sesizărilor care stau la baza criticilor de neconstituționalitate, pe baza pct. 18 din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea a decis conexarea lor într-un singur dosar, căruia i-a atribuit numărul 11a/2026.

A. Legislația pertinentă

4. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1
Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 6 Separația și colaborarea puterilor

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.”

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 74 Adoptarea legilor și a hotărârilor

„(1) Legile organice se adoptă cu votul majorității deputaților aleși, după cel puțin două lecturi.

[...]”

Articolul 116 Statutul judecătorilor

„(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

(2) Judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție, în condițiile legii, până la atingerea plafonului de vârstă, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

[Art. 116 alin. (3),(4) abrogate prin Legea nr. 120 din 23.09.2021, în vigoare 01.04.2022]

(5) Deciziile privind numirea judecătorilor și cariera acestora trebuie să fie adoptate în baza unor criterii obiective, bazate pe merit, și a unei proceduri transparente, în condițiile legii. Promovarea sau transferul judecătorilor se face doar cu acordul acestora.

(5¹) Judecătorii au doar imunitate funcțională în condițiile legii.

(6) Sancționarea judecătorilor se face în conformitate cu legea.

(7) Funcția de judecător este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice și științifice.”

Articolul 121¹

Rolul [Consiliului Superior al Magistraturii]

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței autorității judecătorești.”

5. Prevederile relevante ale Legii nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative sunt următoarele:

Articolul 3 Subiecții evaluării

„(1) În temeiul prezentei legi sunt evaluați:

a) judecătorii care, din 1 ianuarie 2017 și până la data intrării în vigoare a prezentei legi, au exercitat funcția de președinte și/sau vicepreședinte a judecătoriilor, inclusiv cei care au asigurat interimatul acestor funcții pentru un termen mai mare de un an;

a¹) judecătorii din cadrul Colegiului specializat anticorupție al Judecătoriei Chișinău și candidații la funcția de judecător în cadrul acestui colegiu, precum și judecătorii din cadrul Judecătoriei Chișinău care, începând cu 1 ianuarie 2017, au fost și/sau sunt membri ai completelor specializate în cauze de corupție și în cele conexe corupției, în conformitate cu actele adoptate potrivit legii;

b) judecătorii curților de apel aflați în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi;

c) procurorii care, din 1 ianuarie 2017 și până la data intrării în vigoare a prezentei legi, au exercitat funcția de Procuror General, de adjunct al Procurorului General, de procurori șefi ai secțiilor Procuraturii Generale, inclusiv cei care au ocupat aceste funcții sau care au asigurat interimatul acestora pentru un termen mai mare de un an;

d) procurorii care, din 1 ianuarie 2017 și până la data intrării în vigoare a prezentei legi, au exercitat funcția de procuror-șef al unei procuraturi și de adjunct al procurorului-șef al unei procuraturi, inclusiv cei care au ocupat aceste funcții sau care au asigurat interimatul acestora pentru un termen mai mare de un an;

e) procurorii procuraturilor specializate, inclusiv cei delegați în cadrul acestora din 1 ianuarie 2017 și până la intrarea în vigoare a prezentei legi, pentru un termen mai mare de un an;

f) judecătorii și procurorii, prevăzuți la lit. a)–e), care sunt suspendați din funcție;

g) candidații care, până la 31 august 2026, câștigă concursurile pentru ocuparea funcțiilor indicate la lit. b) și e);

h) cel mult doi candidați la funcțiile indicate la lit. a), c) și d) care au acumulat cel mai mare punctaj în concursurile desfășurate până la 31 august 2026.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor sesizărilor

6. Autorii sesizărilor au formulat, deopotrivă, critici de neconstituționalitate extrinseci și intrinseci.

7. Din perspectiva criticilor de neconstituționalitate extrinseci, autorul sesizării nr. 11a/2026 pretinde că Legea nr. 333 din 29 decembrie 2025, prin care au fost introduse dispozițiile contestate menționate *supra* la § 2, nu a fost supusă procedurii de consultări publice. De altfel, autorul reclamă că norma contestată extinde cercul de subiecți care urmează a fi supuși evaluării externe și că, în legătură cu această extindere, nu a fost consultat Consiliul Superior al Magistraturii, care este garantul independenței autorității judecătorești.

8. Autorul sesizării nr. 22a/2026 subliniază că întregul parcurs de adoptare a unui proiect de lege a fost viciat, și anume: (i) nu a fost obținut avizul Consiliului Superior al Magistraturii, (ii) nu a fost prezentată expunerea motivelor și (iii) nu au fost demarate consultările publice. De asemenea, autorul pretinde că avizul Guvernului la proiectul de lege prin care au fost introduse dispozițiile criticate a generat, în esență, efectele juridice ale unui amendament legislativ în sensul articolului 59 din Regulamentul Parlamentului, nefiind astfel respectată condiția de adoptare a actului normativ „după cel puțin două lecturi”. Potrivit autorului, introducerea prevederilor contestate afectează un element esențial al procesului de legiferare care decurge direct din Constituție. În același timp, consultarea efectivă a Consiliului Superior al Magistraturii în procesul de elaborare și modificare a cadrului normativ ce vizează statutul judecătorilor nu reprezintă o simplă formalitate procedurală, ci o garanție constituțională concepută pentru a preveni ingerințele nejustificate ale puterii legislative în sfera de autonomie a puterii judecătorești.

9. Cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinseci, autorul sesizării nr. 11a/2026 afirmă că prin aplicarea mecanismului de evaluare extraordinară doar în privința judecătorilor care au făcut sau fac parte din completele de judecată care au examinat cauze de corupție din Judecătoria Chișinău legislatorul a instituit un tratament diferențiat nejustificat între judecători. Autorul subliniază că deși competența de examinare a cauzelor de corupție aparține și altor instanțe judecătorești, sfera de aplicare a reglementărilor contestate este limitată exclusiv la Judecătoria Chișinău. În acest sens, autorul susține că diferențierea instituită se bazează exclusiv pe criteriul competenței teritoriale, în lipsa unor motive obiective și rezonabile. Autorul mai notează că evaluarea extraordinară a judecătorilor acestei instanțe reprezintă o ingerință gravă în statutul judecătorului și este contrară principiului inamovibilității magistraților.

10. De asemenea, autorul sesizării nr. 11a/2026 menționează că dispozițiile criticate instituie un mecanism de verificare cu caracter retroactiv, care poate genera riscuri serioase pentru independența judecătorilor vizați. Potrivit autorului, o astfel de evaluare poate crea presiuni nelegitime asupra judecătorilor și poate afecta stabilitatea mandatului, care este un element esențial al exercitării funcției judiciare.

11. Autorul sesizării nr. 22/2026 susține că extinderea sferei subiecților supuși evaluării externe nu este fundamentată pe criterii obiective, clare și previzibile, capabile să justifice un tratament juridic diferențiat în cadrul corpului judecătoresc. În lipsa unei motivări riguroase și legături rezonabile între scopul declarat al reformei și categoria de judecători

inclusă suplimentar în procedura de evaluare, această măsură pare a fi arbitrară și incompatibilă cu exigențele statului de drept și cu principiul legalității. Mai mult, prin extinderea sferei subiecților supuși evaluării externe în afara unui cadru normativ justificat în mod obiectiv și fără un rol determinant din partea Consiliului în materia defînirii și controlului acestui mecanism, este diminuată competența constituțională a Consiliului și, prin urmare, afectat echilibrul instituțional consacrat de Legea Supremă.

12. Din aceste motive, autorii sesizărilor afirmă că dispozițiile criticate contravin articolelor 1 alin. (3), 6, 16, 116 și 121¹ din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizărilor, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, ține de competența Curții Constituționale.

15. Conform articolului 25 alin. (1) literele d) și g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Consiliul Superior al Magistraturii și deputații din Parlament au competența de a sesiza Curtea Constituțională.

16. Obiectul controlului de constituționalitate îl constituie articolul VII pct. 1 din Legea nr. 333 din 29 decembrie 2025 pentru modificarea unor acte normative (sporirea transparenței în administrarea sistemului judecătoresc și a sistemului Procuraturii și consolidarea integrității judecătorilor care examinează cauze de corupție), prin care articolul 3 alin. (1) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative a fost completat cu lit. a¹). În jurisprudența sa, Curtea a precizat că dispozițiile de modificare și de completare a unui act legislativ se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta (a se vedea HCC nr. 11 din 26 mai 2022, § 27; HCC nr. 19 din 31 octombrie 2023, § 28). Din acest motiv, Curtea a precizat că-și va raporta obiectul analizei la actul de bază, adică la articolul 3 alin. (1) lit. a¹) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative.

17. Curtea constată că dispozițiile atacate nu au constituit anterior obiect al controlului de constituționalitate.

18. Autorii sesizărilor susțin că prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3) (*statul de drept*), 6 (*separația și colaborarea puterilor*), 16 (*egalitatea*), 116 (*statutul judecătorilor*) și 121¹ (*rolul Consiliului Superior al Magistraturii*) din Constituție. De asemenea, deși nu au fost menționate expres în sesizări, autorii acestora au formulat critici și din perspectiva articolelor 22 (*neretroactivitatea legii*) și 74 alin. (1) (*adoptarea legilor și a hotărârilor*) din Constituție.

19. Referitor la incidența articolului 1 alin. (3) din Constituție, Curtea a stabilit în jurisprudența sa că acest articol nu are o aplicabilitate independentă. Pentru a fi incident, autorul trebuie să demonstreze existența unor ingerințe într-un drept fundamental garantat de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței Curtea poate aplica prevederile acestui articol (a se vedea DCC nr. 90 din 25 iulie 2023, § 19; DCC nr. 146 din 2 octombrie 2025, § 20).

20. Cu referire la articolul 6 din Constituție, Curtea a notat în jurisprudența sa că acesta comportă un caracter general și nu poate constitui un reper separat, ci trebuie coroborat cu alte prevederi din Constituție, care trebuie să fie aplicabile (a se vedea DCC nr. 123 din 3 octombrie 2024, § 15; DCC nr. 80 din 10 iulie 2025, § 19). Curtea reține că dispozițiile constituționale privind separația puterilor în stat (articolul 6), privind independența, imparțialitatea și inamovibilitatea judecătorilor (articolul 116 alin. (1)), privind stabilirea prin lege organică a organizării instanțelor judecătorești, a competenței acestora și a procedurii de judecată (articolul 115 alin. (4)) definesc statutul juridic al judecătorului și subliniază calitatea justiției de ramură independentă și imparțială a puterii de stat. Pentru a-și putea realiza competențele, puterea judecătorească trebuie să fie independentă față de puterile legislativă și executivă, fapt care implică libertate față de orice influență care poate fi exercitată de acestea din urmă (a se vedea HCC nr. 9 din 7 aprilie 2022, § 63; HCC nr. 21 din 6 decembrie 2022, § 54). Independența justiției este garantată de Consiliul Superior al Magistraturii, ca instituție constituțională specială.

21. Cu referire la criticile de neconstituționalitate extrinseci, autorul sesizării nr. 11a/2026 a afirmat că Legea nr. 333 din 29 decembrie 2025, prin care au fost introduse dispozițiile contestate, nu a fost supusă procedurii consultării publice. În special, autorul a pretins că proiectul de lege referitor la extinderea cercului de subiecți care urmează a fi supuși evaluării externe nu a fost consultat cu Consiliul Superior al Magistraturii – garant al independenței autorității judecătorești.

22. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că poate verifica constituționalitatea unei legi sub aspect procedural doar dacă la adoptarea ei Parlamentul a afectat vreun element esențial al procesului de legiferare, care rezultă expres din Constituție sau care poate fi dedus clar dintr-un principiu constituțional (a se vedea HCC nr. 21 din 27 iulie 2021, § 23; DCC nr. 178 din 12 decembrie 2023, § 26).

23. Consiliul Superior al Magistraturii are rolul constituțional central în domeniul garantării independenței autorității judecătorești. Pentru realizarea competențelor sale, Constituția prevede că Consiliul asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplică măsuri disciplinare față de judecători (articolele 121¹ și 123 alin. (1) din Constituție). Totuși, Curtea a reținut în jurisprudența sa că obligația Parlamentului de a supune proiectele de legi/amendamentele legislative care nu afectează domeniile stabilite de articolele 109 și 131 alin. (4) din Constituție unor expertize nu rezultă din nicio normă constituțională (DCC nr. 43 din 31 martie 2022, §§ 13 și 38-39; DCC nr. 178 din 12 decembrie 2023, § 32). De altfel, în practica sa recentă, Curtea a respins ca

inadmisibile critici similare care vizau omisiunea Parlamentului de a obține avizele relevante și de a demara consultații publice în cazul elaborării proiectelor de legi, menționând că această obligație rezultă din Legea cu privire la actele normative și din Regulamentul Parlamentului, nu dintr-un principiu constituțional (a se vedea HCC nr. 5 din 5 martie 2024, § 51; HCC nr. 9 din 26 martie 2024, § 40; HCC nr. 16 din 19 decembrie 2025, § 43).

24. Mai mult, Curtea observă că în avizul său nr. 2640m/i din 16 decembrie 2025 pe marginea proiectului de lege în discuție, publicat pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii¹, acesta a menționat că „evaluarea externă a judecătorilor din cadrul Colegiului specializat anticorupție al Judecătoriei Chișinău, precum și a candidaților la funcția de judecător în cadrul acestui colegiu, poate sprijini un proces de selecție echitabil și transparent pentru judecătorii anticorupție” (pct. 3 din aviz). Prin urmare, Curtea nu poate accepta argumentul privind diminuarea rolului constituțional al Consiliului Superior al Magistraturii în sensul articolului 121¹ din Constituție și, respectiv, respinge acest capăt al sesizării nr. 22a/2026.

25. Referitor la argumentul autorului sesizării nr. 22a/2026 privind pretinsa nerespectare a condiției de cel puțin două lecturi la adoptarea Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, prin care au fost introduse prevederile contestate, Curtea observă următoarele.

26. Proiectul de lege nr. 403 a fost înregistrat la Secretariatul Parlamentului la 10 decembrie 2025, fiind o inițiativă legislativă a unui grup de opt deputați în Parlament. Obiectivul proiectului de lege în discuție constă în sporirea transparenței în administrarea sistemului judecătoresc și a procuraturii și consolidarea integrității judecătorilor care examinează cauze de corupție.

27. La 18 decembrie 2025, cu votul majorității deputaților aleși, proiectul de lege nr. 403 a fost votat în prima lectură².

28. La etapa de avizare a proiectului de lege, Consiliul Superior al Magistraturii a emis avizul său nr. 2640m/i din 16 decembrie 2025 (a se vedea § 24), iar Guvernul – decizia protocolară din 23 decembrie 2025. Cu referire la propunerea din proiect de a efectua evaluarea extraordinară a integrității judecătorilor din colegiul anticorupție al Judecătoriei Chișinău, Guvernul a calificat acest mecanism drept unul fezabil. Totodată, Guvernul a propus ca, pe lângă evaluarea judecătorilor din cadrul Colegiului specializat anticorupție al Judecătoriei Chișinău și a candidaților la funcția de judecător în cadrul acestui colegiu, să fie supuși evaluării și „judecătorii Judecătoriei Chișinău care, începând cu 1 ianuarie 2017, au fost și/sau sunt membri, inclusiv președinți, ai completelor penale

¹ <https://www.csm.md/files/Hotaririle/2025/Avize/251216-001.pdf>

² A se vedea stenograma ședinței plenare a Parlamentului din 18 decembrie 2025 - <https://parlament.md/preview?id=f009624d-1f5b-4ce3-afad-8fce7b25feb8&url=https://ep-sp.parlament.md/sittings/639014887805544799/Documents/20260122134910.pdf&method=GetDocumentContent>

formate din trei judecători în primă instanță, în conformitate cu actele adoptate potrivit legii”.

29. La 29 decembrie 2025, Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului, prin raportul pe marginea proiectului de lege pentru lectura a doua³, a acceptat parțial propunerea Guvernului, în măsura în care urmează a fi supuși evaluării externe „judecătorii din cadrul Judecătoriei Chișinău care, începând cu 1 ianuarie 2017, au fost și/sau sunt membri ai completelor specializate în cauze de corupție și în cele conexe corupției, în conformitate cu actele adoptate potrivit legii”. Prin urmare, Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului a luat în considerație unele propuneri ale autorităților care au prezentat avize și a ajustat proiectul de lege.

30. Comisia menționată a propus Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul nr. 403 pentru lectura a doua. Tot la 29 decembrie 2025, în cadrul ședinței plenare a Parlamentului, proiectul legii nr. 403 din 10 decembrie 2025 a fost votat în cea de-a doua lectură cu 55 de voturi⁴. După adoptarea în lectura a doua, proiectul de lege nr. 403 a devenit Legea nr. 333 din 29 decembrie 2025 pentru modificarea unor acte normative (sporirea transparenței în administrarea sistemului judecătoresc și a sistemului Procuraturii și consolidarea integrității judecătorilor care examinează cauze de corupție).

31. Așa fiind, Curtea constată că, la adoptarea articolului VII pct. 1 din Legea nr. 333 din 29 decembrie 2025, legislatorul a respectat exigențele articolului 74 alin. (1) din Constituție, care impune adoptarea legilor organice cu votul majorității deputaților aleși, după cel puțin două lecturi.

32. În continuare, Curtea va analiza argumentele referitoare la critica de neconstituționalitate intrinsecă.

33. Autorul sesizării nr. 11a/2026 a menționat că prin reglementarea mecanismului de evaluare extraordinară doar în privința magistraților care anterior au făcut sau fac parte din completele de judecată din Judecătoria Chișinău care au examinat cauze de corupție legislatorul a instituit un tratament diferențiat nejustificat între judecători și a comis o ingerință gravă în statutul judecătorului, contrar principiului inamovibilității magistraților. În același timp, autorul sesizării nr. 22/2026 a susținut că extinderea sferei subiecților supuși evaluării externe nu este fundamentată pe criterii obiective, clare și previzibile, capabile să justifice un tratament juridic diferențiat în cadrul corpului judecătoresc.

34. Cu privire la incidența articolelor 16 și 116 din Constituție în sensul independenței judecătorilor, Curtea notează că în preambulul Legii nr. 252

---

³ <https://parlament.md/preview?id=dd6ad903-8353-42e6-b798-b501400d4589&url=https://ep-sp.parlament.md/legislativedocuments/639025926751671609/Documents/20251229124810.pdf&method=GetDocumentContent>

⁴ A se vedea stenograma ședinței plenare a Parlamentului din 29 decembrie 2025 - <https://parlament.md/preview?id=392ceb76-7d14-4ca0-a500-6aee5b9e04b3&url=https://ep-sp.parlament.md/sittings/639021828205537180/Documents/20260128095022.pdf&method=GetDocumentContent>

din 17 august 2023 se menționează că această lege a fost adoptată în vederea asigurării integrității judecătorilor și a procurorilor și sporirii încrederii societății în justiție. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că procedura de evaluare externă a integrității financiare și etice a procurorilor și judecătorilor are un caracter excepțional și face parte din reforma domeniului justiției. Această procedură urmărește să elimine din sistemul public judecătoria și procurorii lipsiți de integritate, să sporească încrederea cetățenilor în autoritatea judecătorească și în procuratură și a fost reglementată pentru că s-a constatat că mecanismele obișnuite de evaluare erau ineficiente (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 2 din 16 ianuarie 2025, § 180; DCC nr. 50 din 10 aprilie 2025, § 25).

35. De asemenea, Curtea a precizat în jurisprudența sa că, în lipsa unei autorități libere și independente, abilitate cu competența controlului și echilibrării exercițiului de putere al autorităților publice, nu poate fi imaginată o societate cu adevărat democratică. Justiția independentă reprezintă o condiție indispensabilă pentru supraviețuirea democrației și garantarea principiilor ei de guvernare (a se vedea HCC nr. 13 din 27 aprilie 2021, §§ 34 și 35; HCC nr. 38 din 7 decembrie 2021, § 78).

36. În acest context, Curtea notează că prin introducerea prevederilor contestate legislatorul a extins cercul de subiecți care urmează a fi evaluați, fără a modifica procedura de evaluare în ansamblu și fără a aduce atingere standardelor deja instituite în materia evaluării extraordinare. Noii subiecți ai mecanismului de evaluare urmează să beneficieze de aceleași garanții procesuale de care se bucură, deopotrivă, și alți subiecți ai procedurii de evaluare. Evaluarea externă a acestor judecători reprezintă un instrument preventiv și de verificare, aplicabil într-un cadru normativ clar, conceput să consolideze credibilitatea actului de justiție în cauzele de corupție, în care riscurile de influență nelegitimă sunt în mod obiectiv mai ridicate.

37. Curtea reține că articolul 72 alin. (3) lit. e) din Constituție îi acordă legislatorului prerogativa exclusivă de a reglementa prin lege organică organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești. În domeniul stabilirii categoriei de subiecți care urmează a fi supuși procedurii de evaluare extraordinară, legislatorul are o marjă discreționară largă. Stabilirea categoriilor de judecători care urmează a fi supuși evaluării extraordinare reprezintă o chestiune de politică publică. Competența Curții în acest caz este limitată la verificarea justificării rezonabile de către Parlament a deciziei sale și a legăturii raționale dintre obiectivul urmărit și norma contestată.

38. Curtea constată că Parlamentul și-a argumentat decizia de a extinde procedura de evaluare în privința categoriei prevăzute de articolul 3 alin. (1) lit. a¹) din Lege prin faptul că procurorii specializați în investigarea cauzelor de corupție sunt supuși aceleiași proceduri de evaluare externă și că această categorie de judecători trebuie să soluționeze dosare de corupție, motiv pentru care este esențial ca aceștia să corespundă unor standarde sporite de integritate etică și financiară⁵.

---

⁵ <https://parlament.md/preview?id=dd6ad903-8353-42e6-b798-b501400d4589&url=https://ep->

39. Curtea reține că articolul 3 alin. (1) lit. a¹) din Lege urmărește asigurarea unei abordări coerente și unitare a mecanismului de evaluare a integrității, având în vedere că procurorii specializați în investigarea cauzelor de corupție sunt supuși aceleiași proceduri de evaluare externă, iar exceptarea din acest proces a judecătorilor care soluționează aceste categorii de cauze ar crea un dezechilibru normativ din perspectiva interesului public.

40. Totodată, în Raportul său din 2025 privind Republica Moldova în contextul politicii de extindere a Uniunii Europene⁶, Comisia Europeană a menționat, *inter alia*, că „Republica Moldova ar trebui să modifice legislația pentru a prevedea evaluarea externă obligatorie de către comisia de evaluare relevantă a tuturor judecătorilor din cadrul completelor specializate anticorupție, inclusiv a completelor specializate din prima instanță [...]” (pagina 6 din Raport).

41. Curtea notează că decizia legislatorului este strâns legată de rolul specific și competențele distincte ale Colegiului specializat anticorupție al Judecătoriai Chișinău, creat prin Legea nr. 192 din 10 iulie 2025, care îi conferă competența exclusivă de a examina, în primă instanță, infracțiunile de corupție și cele conexe acestora.

42. Autorul sesizării nr. 11a/2026 susține că evaluarea selectivă doar a judecătorilor din Judecătoria Chișinău prevăzuți la articolul 3 alin. (1) lit. a¹) din Lege instituie un tratament diferențiat discriminatoriu.

43. Examinând această critică, Curtea reține că judecătorii menționați nu se află într-o situație identică cu ceilalți judecători, dat fiind caracterul exclusiv al competenței lor funcționale și natura cauzelor examinate. În al doilea rând, măsura urmărește un scop legitim – protejarea integrității sectorului judiciar cu risc sporit de corupție și consolidarea încrederii publice în justiție. În al treilea rând, limitarea evaluării la această categorie nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea scopului urmărit, legislatorul beneficiind de o marjă de apreciere în configurarea reformelor structurale ale sistemului judiciar. Prin urmare, diferența de tratament este obiectiv justificată.

44. Autorul sesizării nr. 11a/2026 a mai menționat că dispozițiile criticate instituie un mecanism de verificare cu caracter retroactiv (evaluarea judecătorilor care au fost membri ai completelor specializate anticorupție începând cu 1 ianuarie 2017), care poate genera riscuri serioase pentru independența judecătorilor vizați. Potrivit autorului, o asemenea evaluare poate crea presiuni nelegitime asupra judecătorilor și poate afecta stabilitatea statutului juridic al acestora, care reprezintă un element esențial al exercitării funcției judiciare.

45. În jurisprudența sa, Curtea a precizat că articolul 22 din Constituție garantează neretroactivitatea legii penale, în sensul larg al noțiunii de „penal”, adică principiul legalității incriminării și a pedepsei penale (*nullum crimen, nullum poena sine lege*) (DCC nr. 10 din 31 ianuarie 2023,

---

sp.parlament.md/legislativedocuments/639025926751671609/Documents/20251229124810.pdf&method=GetDocumentContent

⁶ https://enlargement.ec.europa.eu/moldova-report-2025_en

§ 16; HCC nr. 2 din 16 ianuarie 2025, § 81). Nimic din articolul 22 din Constituție nu sugerează aplicabilitatea sa în privința legilor cu caracter civil. Având în vedere că în prezenta cauză prevederile contestate nu au un caracter penal, articolul 22 din Constituție nu este incident.

46. De asemenea, Curtea reține că normele contestate nu impun judecătorului reguli de comportament de care acesta nu ar fi avut cunoștință. Judecătorul este o persoană cu reputație ireproșabilă, are obligația, *inter alia*: (i) de a fi imparțial; (ii) de a se abține de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor; (iii) de a respecta prevederile Codului de etică al judecătorului (a se vedea articolul 15 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului), iar evaluarea extraordinară are ca scop de a verifica, în special, dacă obligațiile menționate au fost respectate de persoana evaluată.

47. Pentru că nu s-a putut demonstra incidența vreunui drept fundamental, Curtea constată că nici articolele 1 alin. (3) și 6 din Constituție nu sunt incidente.

48. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizările în cauză nu întrunesc condițiile de admisibilitate și nu pot fi acceptate pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. f) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibile* sesizările depuse de dl Adrian Lebendinskii, deputat în Parlament, și de Consiliul Superior al Magistraturii privind controlul de constituționalitate al articolului 3 alin. (1) lit. a¹) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 12 februarie 2026

DCC nr. 19

Dosarul nr. 11a/2026